

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНОЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
для студентів**

галузь знань 05 – соціальні та поведінкові науки

спеціальність 054 – соціологія

освітній ступінь бакалавр

освітня програма «Соціологія»

вид дисципліни вибіркова

Форма навчання

денна

Навчальний рік

2025/2026

Семестр

6

Кількість кредитів ECTS

4

Мова викладання, навчання
та оцінювання

українська

Форма заключного контролю

залік

Викладач: Олег МАЗУРИК

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Київ – 2025

Розробник: Олег МАЗУРИК, д.соц.н., професор, завідувач кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

 Олег МАЗУРИК

Протокол № 13 від «28» 08 2025р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2025 року № 13

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – отримання студентами знань з нового напрямку наукової та організаційно-практичної діяльності – оціночних досліджень, у тому числі щодо оцінювання соціальних програм та проєктів.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* теоретичні основи соціології, сучасні соціологічні дослідницькі проєкти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ.

2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати ідеї.

3. *Мати навички* застосування методів збору даних та їх аналізу; групової роботи та публічної дискусії.

3. Анотація навчальної дисципліни: Знайомство із сутністю оціночних досліджень розширює можливості практичного застосування соціологічного знання в суміжній професійній сфері – евалюації. Тематичне наповнення дисципліни включає вивчення теоретико-методологічних та практичних засад проведення оціночних досліджень, понятійно-категоріального апарату, принципів оціночної діяльності у різних сферах життєдіяльності суспільства. У межах вивчення даної дисципліни передбачається закріплення студентами вмінь і навичок опрацювання сучасної наукової літератури, критичного осмислення місця і ролі оціночних досліджень в системі соціального управління. Отримані знання і навички сприятимуть підвищенню фахового рівня та професійної компетентності майбутніх соціологів та їх здатності проведення оціночних досліджень. Творчі завдання, індивідуальна та групова робота формує навички навчання в парадигмі студентоцентрованої освіти.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Надання загального огляду теоретико-методологічних засад, організаційних форм та загальних результатів діяльності з проведення оцінювання соціальних програм та проєктів.
- Ознайомлення з основними правилами складання проєктів та програм, а також планування і проведення їх оцінювання щодо процесу та очікуваних результатів впровадження.
- Формування у студентів вмінь та навичок з проєктування оціночної діяльності.
- Ознайомлення із закордонним та вітчизняним досвідом проведення оціночної діяльності щодо соціальних програм та проєктів.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- вміння використовувати сучасні технології проведення досліджень, збору та аналізу соціальних даних (СК12);
- здатність визначати, проєктувати та прогнозувати дії соціальних механізмів стабільного функціонування та розвитку організаційних систем менеджменту та маркетингу (СК14).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати зміст програми оцінювання соціальних проєктів	Лекції, практичні, завдання для самостійної роботи	Усна відповідь	20
2.1	Вміти здійснювати обґрунтований вибір методу збору даних та вимірювальних процедур для проведення оцінювання	Лекції, практичні, завдання для самостійної роботи	Усна відповідь, контрольні роботи	20
2.2	Вміти складати план та календарний графік проведення оцінювання	Лекції, практичні, завдання для самостійної роботи	Усна відповідь	20

3.1	Удосконалення навичок комунікації	Практичні, завдання для самостійної роботи	Усна відповідь	20
4.1	Робота в групі	Практичні, завдання для самостійної роботи	Усна відповідь	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	2.1	2.2	3.1	4.1
Здійснювати соціологічний аналіз соціальних структур і процесів на мікро-, мезо- та макрорівні (ПРН15)	+	+		+	
Володіти навичками соціологічного аналізу соціальних проблем та соціологічного обґрунтування рішень їхнього регулювання (ПРН20)	+		+		+

7. Схема формування оцінки.

7.1.Форми оцінювання студентів: семестрове оцінювання, залік

- семестрове оцінювання:

Види робіт	Семестрова кількість балів	
	Min – 60 балів	Max – 100 балів
Усна відповідь РН1.1, РН2.1, РН2.2, РН3.1, РН4.1	«2» x 15 = 30	«4» x 15 = 60
Контрольна робота 1 РН1.1, РН2.1, РН2.2	«15» x 1 = 15	«20» x 1 = 20
Контрольна робота 2 РН1.1, РН2.1, РН2.2	«15» x 1 = 15	«20» x 1 = 20

- підсумкове оцінювання у формі заліку

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 60 балів* для одержання заліку *обов'язково написати 2 контрольні роботи та виконати завдання для самостійної роботи до 6 (60%) тем дисципліни.*

7.2 Організація оцінювання:

1. Практичні заняття оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру.
2. Контрольна робота №1 виконується в рамках практичного заняття після вивчення тем 1-8.
3. Контрольна робота №2 виконується в рамках практичного заняття після вивчення тем 9-15.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ з/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	практ.	сам. роб.
1. Методологічні аспекти оціночних досліджень				
1	Оціночні дослідження в структурі соціологічного знання	2	2	4
2	Методологічні проблеми оціночних досліджень	2	2	4
3	Місце оціночних досліджень в реалізації соціальної політики та інновацій	2	2	4
4	Соціальний аудит та соціальна експертиза як різновиди оціночних досліджень	2	2	4
5	Оціночні дослідження соціальних програм та проектів	2	2	4
6	Підготовка програм та проектів (загальна характеристика проектної та програмної діяльності)	2	2	4
7	Кількісний підхід до оціночних досліджень соціальних програм	2	2	4
8	Якісний підхід в оціночних дослідженнях	2	2	4
2. Технологія проведення оціночних досліджень				
9	Планування та етапи проведення оцінки програм	2	2	4
10	Загальні стратегії оцінювання	2	2	4
11	Розробка мір оцінювання	2	2	4
12	Збір даних для оцінювання	2	2	4
13	Кількісні та якісні методи аналізу при проведенні оцінювання	2	2	4
14	Написання звіту за результатами оцінювання	2	2	4
15	Роль оцінювача. Етика професійної діяльності оцінювача	2	2	4
	ВСЬОГО	30	30	60

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 30 год.

Практичні заняття – 30 год.

Самостійна робота - 60 год.

8. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Вайс К.Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики. К.: Основи, 2000. 671 с.
2. Моніторинг і оцінювання управлінської діяльності : конспект лекцій / укладачі: Г.А. Мішеніна, Я. В. Кобушко. – Суми: Сумський державний університет, 2022. 138 с.
3. Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? Навчальний посібник. К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2018. 176 с.
4. Подшивалкіна В.І., Крапива І.В. Оціночні дослідження соціальних проектів і програм: Навчально-методичний посібник. Одеса: ТЭС, 2009. 112 с.
5. Соціальний аудит у схемах і таблицях: навчально-наочний посібник / авт.-уклад. О. Мазурик. К.: Факультет соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2025. 183 с.
https://sociology.knu.ua/sites/default/files/newsfiles/sa_v_shemah_i_tablycyah_mazuryk_2025.pdf
6. Шинкарук В.Д., Пеша І.В., Сопівник І.В., Галайдук В.В., Кошук О.Б. Моніторинг і оцінка у соціальній роботі: навчальний посібник. К.: «Компринт», 2022. 360 с.
7. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. Морра Імас Л.Дж., Ріст Р.К. К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. 580 с.
8. Rossi P.H., Lipsey M.W., Freeman H.E. Evaluation: a Systematic Approach. 7th Ed. Beverly Hills: Sage Publications, 2004.

Додаткова:

1. Азарова Т.В., Абрамов Л.К. Технологія оцінки соціальних програм та проектів. Кіровоград, ІСКМ, 2007. 100 с.
2. Артим І. Розвиток оцінювання в системі органів державного управління: зарубіжна та вітчизняна практика / І. Артим, Г. Дзяна // Науковий вісник. 2009. Вип. 4. «Демократичне врядування».
3. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм : навч. посіб. / Е. Ведунг; Пер. з англ. В.В. Шульга. К.: Всеуито, 2003. 350 с.
4. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Горошко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В. 2-е видання. Київ: Українська асоціація оцінювання, 2016. 53 с.
5. Громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади в Україні: організація та проведення: практ. посіб. / О.В.Літвінов, О.В.Тинкован, Н.М.Літвінова (та ін.); за заг. ред. О.В. Літвінова. Д.: МОНОЛІТ, 2010. 180 с. URL: http://ngoexpert.in.ua/documents/141_DCECRP_POSIB.pdf.
6. Дембіцький С. Історія розвитку методів оцінювання в соціальних і поведінкових науках за кордоном // Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2010, №3. С. 173-184.
7. Кравчук І. Моніторинг і оцінювання соціального впливу проекту: Практичний посібник для виконавців проектів Надзвичайної кредитної програми з відновлення України. / І. Кравчук, Л. Пильгун, М. Савва. Київ: МФ "Відродження", 2017. 27 с. URL: http://issuu.com/irf_ua/docs/mio_framework_final_web?e=2879057/43553518
8. Кравчук І.В. Оцінювання державної політики в Україні / І.В. Кравчук. К.: К.І.С., 2013, 272 с.
9. Мазурик О.В. Соціальний аудит: теоретичні засади та технологія застосування в Україні: [монографія] / О.В. Мазурик. Донецьк: Східний видавничий дім, 2013. 316 с.
10. Моніторингове дослідження. Імплементація Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016-2020 роки. К., 2019. 124 с. URL: https://parlament.org.ua/wp-content/uploads/2019/12/Brochure_10.12.19_final.pdf
11. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірева та ін. К.: Державний центр соціальних служб для молоді, Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2002. 124 с.
12. Оцінювання роботи органів виконавчої влади: наук. розробка / уклад. М.Д. Лесечко та ін. К.: НАДУ, 2011. 44 с.
13. Патракова А. Соціальна оцінка – метод соціологічного дослідження // Наукові записки. 1999. Том 11. Соціологія. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f0063511-2743-4dae-9080-eeb37ce3ddaf/content> С. 26-38.
14. Полуйко В. Методи оцінювання ефективності управлінської діяльності. Навч. посіб. / Фонд «Європа XXI», Т-во Лева. К., 2007. 132 с.
15. Посібник з моніторингу та оцінювання програм регіонального розвитку / Лендбел М., Винницький Б., Ратейчак Ю., Санжаровський І. За ред. Санжаровського І., Полянського Ю. К.: К.І.С., 2007. 80 с. URL: <http://rozvytok.in.ua/library/download/file?fid=25.340>
16. Риндзак О.Т. Оцінювання ефективності соціальних програм соціологічними методами // Демографія і соціальна політика, 2013, №1(19). С. 89-99.
17. Соціальна експертиза в Україні: методологія, методика, досвід впровадження / За ред. Ю.І. Сасенка. К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. 194 с.
18. Як підготувати якісний соціальний проект? Методичний посібник. Київ, 2020. 68 с. URL: <https://legal100.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/yak-pidgotuvati-yakisni---sotsialni---proyekt.pdf>
19. Handbook On Planning, Monitoring And Evaluating For Development Results. UNDP 2009, all rights reserved. Handbook URL: <http://web.undp.org/evaluation/handbook/documents/english/pme-handbook.pdf>
20. Reidar Dale. Evaluating Development Programmes And Projects. Sage, 2004. 213 p.
21. The Evaluation Periodic Table / By Sara Vaca / Nov 21, 2017. URL: <http://www.saravaca.com/project/evaluation-periodic-table/>

Інтернет ресурси

1. <http://www.aes.asn.au> - Австралійське товариство з оцінювання
2. <http://www.eval.org> - Американське товариство з оцінювання
3. <http://ideas-int.org> - Асоціація оцінювачів у сфері міжнародного розвитку
4. <http://www.europeanevaluation.org/> – Європейське Товариство оцінювання (European Evaluation Society)